

OMRÅDESATNINGS ØSTRE BYDEL

HANDLINGSPLANGPROGRAM

2023

INNHold

Introduksjon	2
Formål med områdesatsningen.....	2
Innsatsområder og mål	3
Prioriteringer i 2023.....	4
Tiltaksoversikt	5
Programledelse	8
Budsjett og finansiering	8

INTRODUKSJON

Programbeskrivelsen for områdesatsing i Østre bydel beskriver langsiktige mål og strategier, organisering og årshjul, og vil i utgangspunktet være gjeldende så lenge områdesatsingen pågår.

Handlingsprogrammet er ment å støtte opp under innsatsområder og mål i områdesatsingen og beskrive prioriteringer og konkrete tiltak.

Handlingsprogrammet gjelder for 2023.

FORMÅL MED OMRÅDESATSNINGEN

Formålet med områdesatsingen er å bedre levekårene, utvikle bydelen og gi varige positive endringer. Arbeidet følger oppdraget i Sarpsborg kommunes samfunnsplan 2018-2030 med mål om å utvikle Sarpsborg til et attraktivt sted å bo, jobbe og oppleve i et bærekraftperspektiv.

Folk skal bo bedre, fullføre skole og komme i jobb, være mer aktive og delta i samfunnet. Samtidig skal Østre bydel utvikles som et kultursentrum i tråd med Sentrumsplanen 2019-2031.

INNSATSOMRÅDER OG MÅL

I arbeidet med områdesatsingen omtales innsatsområdene med følgende navn og utdyping av hva de omfatter:

- BO – med fokus på bo- og nærmiljø
- JOBBE – med fokus på skole, jobb og næring
- OPPLEVE – med fokus på kultur, aktivitet og medborgerskap

Ut ifra kunnskapsgrunnlaget, som avdekker bydelens muligheter og utfordringer, er det naturlig å peke på følgende mål under de tre innsatsområdene:

BO - bo- og nærmiljø
Styrke kvaliteten på offentlige rom og styrke fysiske og sosiale nærmiljøkvaliteter, ta klimahensyn og utvikle grønne områder for aktivitet og rekreasjon.
Sørge for gode og attraktive bomiljøer og stimulere til bygging av alternative boformer tilpasset innbyggernes livsfaser og behov.
Redusere personbiltrafikken og legge til rette for at innbyggerne kan gå, sykle og reise kollektivt.
Bedre barn og unges oppvekstvilkår.

JOBBE – skole, arbeid og næring
Utvikle attraktive arbeidsplasser og bidra til økt sysselsetting.
Utvikle helhetlige kvalifiseringsløp for unge og voksne slik at flere fullfører utdanning og kvalifiserer til arbeid.
Styrke kulturbasert næringsutvikling, sosialt entreprenørskap og gründervirksomhet innen sirkulærøkonomi (gjenbruk, reparasjon og materialgjenvinning).

OPPLEVE – kultur, aktivitet og medborgerskap
Gi gode betingelser for å utøve idrett, kultur og annen aktivitet.
Stimulere til tiltak som styrker Østre bydel som kultursentrum med et rikt og variert kulturtilbud.
Skape sosiale møteplasser og inkluderende lokalsamfunn med økt deltakelse.
Bedre innbyggernes fysiske og psykiske helse ved å legge til rette for økt deltakelse og aktivitet.

PRIORITERINGER I 2023

Hovedmålet for 2023 er å ruste opp og forberede kommunen som organisasjon på å jobbe med områdesatsingen. Tiltak knyttet til oppstart og igangsettelse er derfor en prioritering i 2023. Det å få etablert en prosjektorganisasjon med avsatte ressurser, rutiner og en metodikk for å arbeide med områdesatsingen vil være av stor betydning. Kommunens mål om samskaping, innbyggerdialog og å teste nye arbeidsmetoder skal styrkes. Hensikten er å kartlegge ressurser og interesser i Østre bydel, og å mobilisere ildsjeler til å iverksette og drive aktiviteter som skaper økt deltakelse i lokalsamfunnet. På lengre sikt er målet et robust og bærekraftig nabolag

med opplevelse av samhold, tilhørighet, trygghet og sosial støtte blant de som bor der. Dette er ressursbasert lokalsamfunnsutvikling med fokus på innbyggerinvolvering, myndiggjøring og deltakelse.

Flere av tiltakene har gjenklang i Sarpsborg kommunes samfunnsplan og er allerede prioriterte tiltak i utkast til Handlingsplan 2023-2026.

Stedsutvikling, tjenesteutvikling og ressursmobilisering har vært gjennomgående i valg av tiltak og under samtlige innsatsområder.

TILTAKSOVERSIKT

BO - bo- og nærmiljø	
Slik vil vi ha det	Slik gjør vi det
Styrke kvaliteten på offentlige rom og styrke fysiske og sosiale nærmiljøkvaliteter, ta klimahensyn og utvikle grønne områder for aktivitet og rekreasjon.	Igangsette prosjektering og utvikling av kvartal 88.
	Prioritere forskjønning i Østre bydel.
	Etablere en tilskuddspott for å forskjønne private bygg og nærmiljøer.
	Ta i bruk utbyggingsavtaler i byutviklingsprosjekter.
	Igangsette midlertidige byutviklingstiltak i samarbeid med Bykraft.
Sørge for gode, attraktive bomiljøer og stimulere til bygging av alternative boformer tilpasset innbyggernes livsfaser og behov.	Implementering av regjeringens boligsosiale strategi "Alle trenger et trygt hjem".
	Gi økonomisk veiledning slik flere går fra leie til eie gjennom Økonomi-hubprosjektet.
	Øke antall tilvisningsavtaler i Østre bydel. Dette er avtale mellom utleier og kommunen hvor en andel av utleieboligene er forbeholdt vanskeligstilte.
	Prioritere henvendelser, tjenester og tiltak knyttet til Østre bydel innenfor byggesak og regulering.
Redusere personbiltrafikken og legge til rette for at innbyggerne kan gå, sykle og reise kollektivt.	Oppgradering av Pellygata med sykkelvei med fortau på nordsiden, sambruksfelt på sørsiden samt beplantning.
	Oppgradere Rosenkrantzgate til strøksgate og grønn akse med unik karakter.
	Ny Sarpsbru.
	Gjennomføre mulighetsanalyse for miljøgate i St Maries gate. Det skal ses på potensiale og muligheter for, samt effektene av ulike fysiske tiltak som vil kunne bidra til mindre personbiltrafikk og økt gåing og sykling ved St.Maries plass.
Bedre barn og unges oppvekstvilkår.	Gjennomføre en aktivitetsdag i Østre bydel med tema sykkel og sykling i regi av Bypakke Nedre Glomma-samarbeidet.
	Etablere flere lekeapparater i Østre bydel.
	Øke barnehagetilknytningen for barn som står utenfor, bl.a. barn i lavinntektshusholdninger og minoritetsspråklige.
	Holde åpen barnehage i St Olav barnehage.
	Deltakelse i folkehelsenettverket i Viken.
	Søke om medlemskap i Aktive byer; Global Active City.
	Søke medlemskap i nettverket Sunne kommuner.
	Mobilt familiesenter med dager for jordmorcafe, barselgruppe etc. Sees i sammenheng med etablering av bydelskontor. Se punkt under OPPLEVE
	Styrke integreringen av sekundærttilflyttende flyktninger gjennom ny arbeidsrettet oppfølging
	Styrke kunnskapsgrunnlaget for bedre integrering av sekundærttilflyttende flyktninger.
Helhetlig tiltak mot barnefattigdom; Koordinering av tverrfaglig samarbeid rundt utsatte barn og unge som følge av koronapandemien.	

TILTAKSOVERSIKT

JOBBE – skole, arbeid og næring

Slik vil vi ha det	Slik gjør vi det
Utvikle attraktive arbeidsplasser og bidra til økt sysselsetting.	Delta i forskningsprosjektet «Arbeidsinkludering og områdeutvikling» med OsloMet.
	Tilrettelegge for SPIN innovasjonshus.
Utvikle helhetlige kvalifiseringsløp for unge og voksne slik at flere fullfører utdanning og kvalifiseres til arbeid.	Utvikle Sarpsborg scene til en opplæringsarena for unge utøvere innenfor lyd/lys/video, og øke antallet lærlinger.
	Norskopplæring i bedrift (NIB) gjennom St. Marie læringscenter.
Styrke kulturbasert næringsutvikling, sosialt entreprenørskap og gründervirksomhet innen sirkulærøkonomi (gjenbruk, reparasjon og materialgjenvinning).	Innhente data om næring i Østre bydel for å ha et nullpunkt og deretter måle næringsutvikling i bydelen.
	Videreutvikle plangrep 2 «Sentrumstriangelet» i Sentrumsplanen med Østre bydel som kultursentrum. Første fase; definere kultursentrum og kartlegge gårdeiere, næringsdrivende og kulturaktører.

TILTAKSOVERSIKT

OPPLEVE - Kultur, aktivitet og medborgerskap

Slik vil vi ha det	Slik gjør vi det
Gi gode betingelser for å utøve idrett, kultur og annen aktivitet.	Etablere nærmiljøtilskudd for små og store tiltak bidra til et bedre nærmiljø i Østre bydel og som beboer- og velforeninger, frivillige lag og organisasjoner, næringsliv og andre kan søke på. Videreføre koordinering av aktiviteter for barn og ungdommer slik at flere skal få delta i feriefritids- og kulturtilbud uavhengig av økonomi og familieforhold, på bakgrunn av koordinerende innsats mellom kommunale, frivillige og private aktører.
Stimulere til tiltak som styrker Østre bydel som kultursentrum med et rikt og variert kulturtilbud.	Prioritere søknader om tilskudd som fremmer aktivitet og deltakelse i Østre bydel. Se på muligheter for «Artist in residence» i St. Olavs voll når bygningen er restaurert slik at kreative personer får mulighet til å jobbe i et annet fysisk miljø enn til vanlig. Tilby fritidstilbud for barn i alderen 10-20år gjennom Ungdommens kulturhus. Gjennomføre STAS-festivalen på Sarpsborg scene. En kulturfestival for barn fra 3-10 år. Arrangere Interaktiv park – ungdomsfestival med hensikt å fremme dagens ungdomskultur. Videreføre gratis kulturskoletilbud for alle.
Skape sosiale møteplasser og inkluderende lokalsamfunn med økt deltakelse.	Etablere et bydelskontor med hensikt å komme i kontakt med beboere, næringsliv, frivillige og andre aktører samt å være en møteplass for kommunens tjenester og brukere. Formålet er å styrke områdesatsingens mål om samskaping og å teste nye arbeidsmetoder. Oppstart metodearbeid «Sammen skaper vi det gode hjemstedet i Østre bydel». Dette er ressursbasert lokalsamfunnsutvikling med fokus på innbyggerinvolvering, myndiggjøring og deltakelse. Hensikten er å utvikle bærekraftige tiltak og prosjekter basert på innbyggernes iboende interesser og ressurser. Gjennomføre områdesatsningskonferanse med hensikt å være møteplass og medvirkningsarena for alle interessenter i områdesatsningen. Markere Verdensdagen for psykisk helse 10. oktober med hovedarrangement i Østre bydel Videreføre nærmiljøhus på Sandesundsveien skole med gratis aktivitetstilbud etter skoletid. Videreføre samarbeid med elever på St Olav vgs.
Bedre innbyggernes fysiske og psykiske helse ved å legge til rette for økt deltakelse og aktivitet.	Jobbe for økt valgdeltakelse til kommunestyre – og fylkestingsvalg i bydelen. Videreføre prosjektet Hverdagsmestringskultur gjennom å delta i interregprosjektet «Kultur og helse». Prosjektets mål er å skape et Skandinaviskkompetansesenter for kunst og kultur inn i helse- og omsorgssektoren. Neste fase er å starte opp forebyggende hjemmetjeneste som kan ha fokus på Østre bydel.

PROGRAMLEDELSE

- Etablere prosjektorganisasjonen med rutiner, leveranser og rapportering
- Styrke områdesatsningens kommunikasjonsarbeid
- Styrke områdesatsningens helsefremmende arbeid
- Styrke områdesatsningens ressursbaserte innbyggerdialog
- Delta i nettverk for områdesatsninger
- Etablere samarbeidsavtale med aktuelle aktører etter behov
- Årlig evaluering
- Bestille undersøkelser som gir nullpunktsanalyser og kan brukes for å måle utvikling

BUDSJETT OG FINANSIERING

Handlingsprogram for Østre bydel er i kommunens handlingsplan for 2022-2025 prioritert med 1,5 mill. kr i 2022 og 2,0 mill. kr hvert år fra 2023-2025. Midlene skal finansiere programledelse og prosessarbeid. Videre er det avsatt 18 mill. kr til investeringer i områdesatsingen i perioden 2026–2029.

Områdesatsingen er et omfattende og langsiktig arbeid som vil kunne vare i flere tiår og medføre behov for investeringer og økte driftsmidler. Finansiering av tiltak må i stor grad belage seg på særskilte prioriteringer innenfor de enkelte kommuneområders driftsramme da dette er en konsekvens av en ønsket satsning.

Handlingsprogrammet for Østre bydel må følges opp i kommunens handlingsplan med budsjett.

Det tas også sikte på å søke aktuelle tilskudd og finne muligheter for partnerskapsavtaler for å finansiere tiltak og prosjekter i handlingsprogrammet.